Nr. înregistrare ISJ Caraș-Severin

AVIZAT,
Inspector școlar general,
Prof. MICLĂU Ion-Lucian

INSPECTORATUL SCOLAR AL JUDEȚULUI
CARAȘ-SEVERIN
INTRARE Nr. 4588/7
IEȘIRE
Ziua 30 Luna 06 Anul 2026

AVIZAT,
Inspector școlar,
Prof. Pirtea Elena

FIȘA DE AVIZARE A PROIECTULUI DE PROGRAMĂ DE OPȚIONAL
An școlar 2026-2027

Unitatea de învățământ	Grădinița cu Program Prelungit nr.2 Caransebeș - **structură Grădinița cu Program Prelungit nr.1 Caransebeș**
Denumirea opționalului	**„Incluziune și diversitate - Copil ca tine sunt și eu!"**
Tipul	**Transcurricular**
Grupa	**Nivel I**
Durata	**1 an școlar**
Numărul de ore pe săptămână	**1**
Anul școlar	**2026-2027**
Autor	**Prof. Vlasie Elena Vasilica - prof. Ianchiș Adriana Vasilica** **Prof. Daminescu Oana Delia**

CRITERII DE EVALUARE	**Se bifează**		
1. Criterii eliminatorii	**Da**		**Nu**
A. Respectarea structurii formale a programei școlare pentru educație timpurie în vigoare.	X		
B. Caracterul nediscriminatoriu al programei școlare	X		
2. Criterii de calitate	**Da**	**Nu**	**Da, cu recomandări**
Nota de prezentare – relevanța pentru susținerea și prezentarea cursului opțional, caracterul inovativ în raport cu programa școlară pentru educație timpurie.	X		
Contribuția opționalului la profilul de formare al preșcolarului	X		
Corelarea elementelor din structura programei școlare (domenii de dezvoltare, dimensiuni ale dezvoltării, comportamente și exemple de activități de învățare, conținuturi, sugestii metodologice)	X		
Derivare corectă a comportamentelor din dimensiunile de dezvoltare pe fiecare domeniu de dezvoltare specific nivelului de vârstă (număr rezonabil de comportamente, caracter evaluabil, formulare adecvată)	X		
Corelarea activităților de învățare cu comportamentele/dimensiunile de dezvoltare (activitățile de învățare, context și sarcini de lucru pentru formarea comportamentelor)	X		
Adecvarea conținuturilor învățării la comportamentele/dimensiunile de dezvoltare și formularea științific corectă a acestora	X		
Relevanța sugestiilor metodologice pentru proiectarea și realizarea demersului didactic	X		
Bibliografie relevantă	X		

DA	DA, cu recomandări	NU
X		

Nr. înregistrare: 1154/17.06.2026
Grădinița PP2 Caransebeș,
Director: Prof. Brânzan Maria Daniela

Avizul profesorului metodist:
Prof. Daniela Drăgan

Coordonator Comisie de Curriculum Școlar:
Prof. Ștefan Ionela Lucica

Notă: Pentru a fi acceptat proiectul de programă trebuie să întrunească "DA" la punctele I și II și cel puțin 5 "DA"/"DA, cu recomandări".

Finanțat de
Uniunea Europeană

Grădinița P.P. Nr.2 Caransebeș
Structură Grădinița P.P. Nr.1 Caransebeș

Nivel I - Grupa mică - Grupa mijlocie

An școlar 2026-2027

Autori:

Prof. Daminescu Oana Delia

Prof. Ianchiș Adriana Vasilica

Prof. Vlasie Elena Vasilica

Director,

Prof. Brânzan Maria Daniela

ARGUMENT

„Există o singură cale de a vedea lucrurile și sute de mii de moduri de a le privi."

— Lev Tolstoi

Perioada preșcolară reprezintă una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea personalității copilului, fiind perioada în care se formează primele deprinderi de relaționare, atitudini și valori care vor influența integrarea sa ulterioară în societate. În această etapă, copiii învață să comunice, să coopereze, să împartă experiențe și să stabilească relații cu cei din jur, dezvoltându-și treptat capacitatea de a înțelege și respecta diversitatea umană.

Opționalul „Incluziune și diversitate – Copil ca tine sunt și eu" a fost elaborat ca **finalitate a proiectului Erasmus+ „ÎMPREUNĂ VOM PUTEA SĂ OBȚINEM MAI MULT", finanțat prin Programul Erasmus+, Acțiunea-cheie 1 – KA122-SCH,** proiect de mobilitate în domeniul educației școlare. Participarea la activitățile de formare din cadrul proiectului a oferit oportunitatea dobândirii unor competențe și exemple de bune practici privind educația interculturală, incluziunea și valorizarea diversității în mediul educațional.

În contextul actual, caracterizat prin diversitate culturală, socială și individuală, este necesară promovarea încă de la vârsta preșcolară a valorilor precum respectul, toleranța, empatia și cooperarea. Grădinița reprezintă mediul în care copiii învață să accepte faptul că fiecare persoană este unică și valoroasă, indiferent de particularitățile sale.

Opționalul urmărește dezvoltarea comportamentelor prosociale și a relațiilor pozitive dintre copii prin activități bazate pe storytelling, jocuri didactice, conversații, desen, pictură și activități practice. Prin intermediul poveștilor și al experiențelor de învățare propuse, preșcolarii vor descoperi importanța acceptării diferențelor, a respectului reciproc și a apartenenței la grup.

Din oferta educațională a curriculumului la decizia școlii, acest opțional a fost ales de către părinți, tema sa fiind una de mare actualitate și răspunzând nevoilor de dezvoltare socio-emoțională ale copiilor, precum și preocupărilor actuale privind incluziunea, diversitatea și crearea unui climat educațional în care fiecare copil să se simtă acceptat, valorizat și respectat.

Prin participarea la acest opțional, preșcolarii vor învăța să construiască relații bazate pe prietenie, colaborare și respect, devenind membri activi ai unei comunități incluzive.

Dimensiuni ale dezvoltării	Exemple de comportamente:
Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate	1.1. Interacționează pozitiv cu copii de vârstă apropiată. 1.2. Manifestă inițiativă în stabilirea și menținerea relațiilor cu cei din jur.
Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității	2.1. Manifestă empatie față de alte persoane. 2.2. Respectă reguli simple de conviețuire în grup. 2.3. Participă la activități comune și cooperează cu ceilalți.
Conceptul de sine	3.1. Își exprimă emoțiile și sentimentele în situații variate. 3.2. Își recunoaște și apreciază propriile caracteristici și abilități.
Autocontrol și expresivitate emoțională	4.1. Își exprimă adecvat emoțiile în relația cu ceilalți. 4.2. Identifică emoțiile trăite de alte persoane.

CONȚINUTURI

- Cunoașterea și valorizarea propriei persoane prin activități de storytelling, conversație, desen, pictură și jocuri didactice.
- Recunoașterea și exprimarea emoțiilor și sentimentelor în contexte variate de învățare.
- Dezvoltarea relațiilor de prietenie, cooperare și ajutor reciproc prin participarea la activități individuale și de grup.
- Acceptarea și respectarea diversității prin identificarea asemănărilor și diferențelor dintre persoane, familii și comunități.
- Formarea comportamentelor prosociale și incluzive prin intermediul poveștilor, jocurilor didactice, jocurilor de rol și activităților artistico-plastice.
- Utilizarea storytelling-ului ca modalitate de dezvoltare a empatiei, toleranței și respectului față de ceilalți.
- Exprimarea creativă a experiențelor, emoțiilor și mesajelor despre incluziune și diversitate prin desen, pictură, colaj și activități practice.

Competențe specifice	Activități de învățare
Să manifeste comportamente de respect și acceptare față de ceilalți.	- ascultarea unor povești cu mesaj despre incluziune și diversitate; - identificarea personajelor și a comportamentelor acestora; - participarea la conversații privind asemănările și diferențele dintre persoane; - exprimarea unor opinii referitoare la situațiile prezentate în povești; - realizarea unor desene și picturi inspirate din poveștile audiate.
Să participe activ la activități de cooperare și întrajutorare.	participarea la jocuri didactice și jocuri de cooperare; - realizarea unor lucrări în perechi și în grupuri mici; - identificarea modalităților de ajutorare a colegilor; - implicarea în activități comune de rezolvare a sarcinilor; - participarea la jocuri de rol inspirate din povești.
Să recunoască și să exprime emoții proprii și ale altor persoane.	- identificarea emoțiilor personajelor din povești; - participarea la jocuri de recunoaștere și exprimare a emoțiilor; - descrierea stărilor emoționale observate în imagini și situații prezentate; - exprimarea emoțiilor prin desen, pictură și limbaj verbal; - participarea la conversații despre sentimente și comportamente.
Să valorifice asemănările și diferențele dintre persoane în contexte de joc și învățare.	- observarea și identificarea caracteristicilor proprii și ale colegilor; - compararea unor personaje, situații și experiențe prezentate în povești; - participarea la activități care evidențiază diversitatea și unicitatea fiecărei persoane; - realizarea unor produse artistico-plastice cu tema prieteniei, diversității și incluziunii; - participarea la activități de grup care promovează respectul și acceptarea reciprocă.

METODE DE EVALUARE

- Observarea sistematică;
- Evaluare verbală;
- Autoevaluare/interevaluare;
- Evaluare pe produs.

BIBLIOGRAFIE

1. Consiliul Europei, Ghid de educație interculturală pentru cadre didactice;
2. Goleman, Daniel, Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche;
3. Maria Montessori, Descoperirea copilului, Editura Didactică și Pedagogică;
4. Ministerul Educației, Curriculum pentru educație timpurie, București, 2019;
5. Ministerul Educației, Repere Fundamentale în Învățarea și Dezvoltarea Timpurie a Copilului de la naștere la 7 ani (RFIDT), București, 2018;
6. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică;
7. Teacher Academy, Program Erasmus+, Suport de curs „Intercultural Education";
8. UNICEF România, Materiale și resurse privind incluziunea și drepturile copilului.

Nr crt.	Data	Obiective Operaționale	Conținut	Activitate de învățare	Evaluare	Obs
1.	**24.09. 2026**	- să identifice personajele din poveste; - să descrie caracteristici proprii; - să realizeze un autoportret folosind creioane colorate;	**Eu sunt special**	- audierea poveștii „Tedi descoperă că fiecare ursuleț este diferit"; - identificarea personajelor din poveste; - participarea la conversații privind caracteristicile proprii; - realizarea desenului „Autoportretul meu";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
2.	**01.10. 2026**	- să identifice personajele din poveste; - să recunoască asemănări între ei și colegi; - să realizeze un desen în perechi;	**Prietenul meu**	- audierea poveștii „Tedi întâlnește un prieten nou"; - identificarea personajelor din poveste; - participarea la jocul didactic „Găsește un lucru care ne aseamănă"; - realizarea unui desen în perechi;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
3.	**08.10. 2026**	- să identifice emoțiile personajelor; - să recunoască emoții de bază; - să reprezinte prin pictură o emoție;	**Emoțiile mele**	- audierea poveștii „Ziua în care Tedi a fost trist"; - identificarea emoțiilor personajelor; - participarea la jocuri de recunoaștere a emoțiilor; - realizarea picturii „Chipul emoțiilor";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
4.	**15.10. 2026**	- să identifice personajele din poveste; - să observe asemănări și diferențe între personaje; - să realizeze o pictură utilizând culori la alegere;	**Suntem diferiți**	- audierea poveștii „Pădurea culorilor"; - identificarea personajelor și a caracteristicilor acestora; - participarea la conversații despre diversitate; - realizarea picturii „Curcubeul prieteniei";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
5.	**22.10. 2026**	- să identifice comportamente de ajutorare; - să participe la realizarea unei lucrări comune; - să utilizeze amprenta mâinii în	**Mâinile prieteniei**	- audierea poveștii „Tedi îl ajută pe Iepurilă"; - identificarea faptelor bune realizate de personaje; - participarea la conversații despre ajutor și cooperare; - realizarea lucrării „Mâinile prieteniei" prin amprentare;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	

		realizarea unei compoziții;				
6.	**05.11. 2026**	- să identifice cuvinte și expresii politicoase; - să recunoască efectele vorbelor frumoase; - să decoreze un poster folosind elemente grafice;	**Vorbele care fac bine**	- audierea poveștii „Tedi și cuvintele magice”; - identificarea cuvintelor politicoase din poveste; - participarea la jocuri de comunicare; - realizarea posterului „Vorbe care aduc zâmbete”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
7.	**12.11. 2026**	- să identifice membrii familiei; - să descrie persoane apropiate; - să realizeze desenul familiei;	**Familia mea**	- audierea poveștii „Tedi își prezintă familia”; - identificarea personajelor din poveste; - participarea la conversații despre familie; - realizarea desenului „Familia mea”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
8.	**19.11. 2026**	- să identifice calitățile personajelor; - să recunoască valoarea fiecărei persoane; - să realizeze o lucrare plastică după model;	**Fiecare copil este valoros**	- audierea poveștii „Tedi descoperă talentul prietenilor săi”; - identificarea calităților personajelor; - participarea la conversații despre unicitate; - realizarea lucrării „Floarea valorilor”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
9.	**26.11. 2026**	- să identifice propriile preferințe; - să descrie activități preferate; - să realizeze un desen tematic;	**Ce îmi place la mine**	- audierea poveștii „Tedi și lucrurile care îl fac special”; - participarea la conversații despre preferințe și calități; - identificarea aspectelor pozitive despre sine; - realizarea desenului „Îmi place de mine pentru că...”	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
10.	**03.12. 2026**	- să identifice situații în care pot oferi ajutor; - să recunoască importanța cooperării; - să participe la realizarea unei lucrări practice;	**Învăț să ajut**	- audierea poveștii „Tedi și ziua faptelor bune”; - identificarea situațiilor de ajutorare; - participarea la jocuri de rol; - realizarea colajului „Ajut și eu!”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
11.	**10.12. 2026**	- să identifice comportamente de acceptare;	**Tedi și copilul nou**	- audierea poveștii „Tedi și copilul nou”; - identificarea personajelor și a emoțiilor acestora;	Verbală Autoevaluare	

		- să recunoască emoțiile unui copil nou venit; - să realizeze un desen tematic;		- participarea la conversații despre acceptarea unui coleg nou; - realizarea desenului „Bun venit, prietene!";	Evaluare pe produs	
12.	**17.12. 2026**	- să recunoască importanța prieteniei; - să utilizeze culori variate în realizarea unei lucrări; - să participe la activități de grup;	**Brățuțul prieteniei**	- audierea poveștii „Tedi și brățuțul prieteniei"; - identificarea mesajului poveștii; - participarea la conversații despre prietenie; - realizarea picturii „Brățuțul prieteniei";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
13.	**14.01. 2027**	- să identifice emoții proprii și ale celorlalți; - să exprime stări afective prin culoare; - să participe la discuții tematice;	**Cum mă simt astăzi?**	- audierea poveștii „Tedi are o zi plină de emoții"; - identificarea emoțiilor personajelor; - participarea la jocuri de recunoaștere a emoțiilor; - realizarea desenului „Emoția mea de astăzi";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
14.	**21.01. 2027**	- să identifice comportamente incluzive; - să participe la activități de cooperare; - să realizeze o lucrare artistică; ;	**Prietenia nu are bariere**	- audierea poveștii „Tedi și prietenul său special"; - identificarea comportamentelor de ajutor și acceptare; - participarea la conversații despre incluziune; - realizarea lucrării „Prietenia ne unește"	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
15.	**28.01. 2027**	- să identifice situații de cooperare; - să participe la activități comune; - să realizeze o lucrare în echipă;	**Împărțim și colaborăm**	- audierea poveștii „Tedi învață să împartă"; - participarea la jocuri de cooperare; - identificarea avantajelor lucrului în echipă; - realizarea unui desen colectiv;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
16.	**04.02. 2027**	- să identifice fapte bune; - să recunoască importanța bunătății; - să realizeze o lucrare practică;	**Inima bunătății**	- audierea poveștii „Tedi și inima fermecată"; - identificarea faptelor bune ale personajelor; - participarea la conversații despre bunătate; - realizarea colajului „Inima bunătății";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
17.	**11.02. 2027**	- să identifice colegii din grupă; - să recunoască aspecte pozitive ale acestora; - să realizeze o lucrare artistică;	**Eu și colegii mei**	- audierea poveștii „Tedi și grupul său de prieteni"; - participarea la conversații despre colegi și prieteni; - identificarea calităților colegilor; - realizarea desenului „Grupa mea";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	

18.	**25.02. 2027**	- să utilizeze formule de politețe; - să recunoască importanța recunoștinței; - să participe la jocuri tematice;	**Când spun „Mulțumesc"**	- audierea poveștii „Tedi spune mulțumesc"; - identificarea situațiilor în care folosim formule de politețe; - participarea la jocuri de rol; - realizarea unei felicitări;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
19.	**04.03. 2027**	- să participe la activități artistice; - să recunoască importanța prieteniei; - să utilizeze materiale diverse;	**Fluturașii prieteniei**	- audierea poveștii „Tedi și fluturașii prieteniei"; - participarea la conversații despre prietenie; - realizarea fluturașilor prin desen și decorare; - prezentarea lucrărilor realizate;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
20.	**11.03. 2027**	- să identifice apartenența la grup; - să participe la activități comune; - să realizeze o lucrare colectivă;	**Toți facem parte din grup**	- audierea poveștii „Tedi și echipa sa"; - identificarea rolului fiecărui personaj; - participarea la jocuri de grup; - realizarea posterului „Suntem o echipă";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
21.	**18.03. 2027**	să participe la jocuri de grup; - să respecte regulile jocului; - să coopereze cu colegii;	**Jocuri pentru toți**	- audierea poveștii „Tedi organizează o zi de joacă"; - identificarea regulilor jocului; - participarea la jocuri de cooperare; - realizarea unui desen inspirat din activitate;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
22.	**25.03. 2027**	- să identifice faptele bune din poveste; - să recunoască importanța ajutorului oferit celorlalți; - să realizeze o lucrare artistică;	**Povestea unei fapte bune**	- audierea poveștii „Tedi și surpriza pentru bunica"; - identificarea faptelor bune realizate de personaje; - participarea la conversații despre bunătate; - realizarea desenului „Fapta mea bună";	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
23.	**01.04. 2027**	- să asculte cu atenție un mesaj; - să respecte regulile comunicării; - să participe la jocuri de ascultare activă;	**Învăț să ascult**	- audierea poveștii „Tedi învață să asculte"; - identificarea comportamentelor corecte de comunicare; - participarea la jocuri de ascultare; - realizarea unei fișe de lucru;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
24.	**08.04. 2027**	- să identifice caracteristicile unui bun prieten; - să participe la realizarea unei lucrări	**Copacul prieteniei**	- audierea poveștii „Tedi și copacul fermecat"; - participarea la conversații despre prietenie; - identificarea calităților unui prieten;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe	

		comune; - să utilizeze materiale diverse;		- realizarea lucrării colective „Copacul prieteniei”;	produs	
25.	**15.04. 2027**	- să observe diversitatea oamenilor; - să identifice asemănări și diferențe; - să realizeze o compoziție plastică;	**Culorile lumii**	- audierea poveștii „Tedi călătorește în jurul lumii”; - identificarea asemănărilor și diferențelor dintre personaje; - participarea la conversații despre diversitate; - realizarea picturii „Culorile lumii”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
26.	**22.04. 2027**	- să identifice situații în care pot oferi ajutor; - să manifeste comportamente prosociale; - să realizeze o lucrare practică;	**Ajutor pentru un prieten**	- audierea poveștii „Tedi sare în ajutor”; - identificarea situațiilor de ajutorare; - participarea la jocuri de rol; - realizarea colajului „Ajut și eu”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
27.	**06.05. 2027**	- să identifice diferențe dintre persoane; - să manifeste respect față de ceilalți; - să realizeze o lucrare artistică;	**Respectăm diferențele**	- audierea poveștii „Tedi și prietenii săi diferiți”; - identificarea caracteristicilor personajelor; - participarea la conversații despre respect și acceptare; - realizarea desenului „Suntem diferiți, dar prieteni”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
28.	**13.05. 2027**	- să participe la activități de cooperare; - să recunoască importanța lucrului în echipă; - să realizeze o lucrare colectivă;	**Împreună reușim**	- audierea poveștii „Tedi și podul prieteniei”; - identificarea situațiilor de cooperare; - participarea la activități în echipă; - realizarea unui poster colectiv;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
29.	**20.05. 2027**	- să identifice comportamente incluzive; - să manifeste respect și empatie; - să participe la activități de grup;	**Micii ambasadori ai prieteniei**	- audierea poveștii „Tedi devine ambasador al prieteniei”; - identificarea comportamentelor pozitive; - participarea la jocuri de cooperare; - realizarea medaliei „Ambasador al prieteniei”;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	
30.	**27.05. 2027**	să participe cu interes la activitățile finale; - să valorifice cunoștințele și experiențele dobândite;	**Festivalul prieteniei**	- participarea la conversații recapitulative; - prezentarea lucrărilor realizate pe parcursul anului;	Verbală Autoevaluare Evaluare pe produs	